

"వెంటకటరత్నం"

ఆకేళ్ళ నీవవునాడే

వెంకటరత్నం గారింటిలో కూడా ఇరవైయే తారీఖునే పెళ్ళిట. వెళ్ళకతప్పదు. ఈ పెళ్ళిళ్ళు సీజన్లో వచ్చే చిట్టెయిది.

ఒకేముహూర్తానికి నాలుగైదు పెళ్ళిళ్ళంటాయి. మొన్న అదివారం మధ్యాహ్నం మా అవిడ తర వున బంధువులోకరు వాళ్ళమ్మాయి పెళ్ళికి వెలవడాన్ని వచ్చారు. యింటి పనుల్లో సహాయంగా వుంటుందని మా అవిడని రెండు రోజుల ముందుగానే రమ్మన్నారు. అదే రోజు మా యింటాయన తన కొడుకు పెళ్ళని అహ్వనించారు. మా కొలీగ్ పెళ్ళి కూడా, ఈ రెండు పెళ్ళిళ్ళు జరిగే రోజునే, ఇరవైయే తారీఖునే-!

ఈ హడావిడిలో హడావిడిగా ఈ రోజు ఆఫీసు కొచ్చిన వెంటనే తెలిసిన విషయమేమిటంటే-

వెంకటరత్నం గారింటిలో కూడా ఇరవైయే తారీఖునే పెళ్ళి. ఆయన మా సెక్టన్ ఆఫీసర్-!

ప్రపంచంలో ఏళ్ళ తరబడిగా సుస్థిరంగా సాగి పోతున్న 'వ్యాపార సంబంధాల్లో' ఆఫీసరు - గుమాస్తా సంబంధ మొకటి. ఆఫీసర్ ప్రాపకం కోసం గుమాస్తా తపతపాలాడడం సహజం. అందులోనూ ముఖ్యంగా వెంకటరత్నం గారి లాంటి 'పలుకుబడి' (కేవలం మా డిపార్ట్ మెంట్ లోనే కాదు. ఇతర డిపార్ట్ మెంట్లులో కూడా ఆయనకి పెరుంది. ఓ మంత్రిగారి కాయన దూరపు బంధువు కూడా) వున్న వ్యక్తుల కడునా కటాక వీక్షణాల కై నిరీక్షించడం మరి సహజం.

కనుక ఏ పెళ్ళికి వెళ్ళినా, వెళ్ళక పోయిన వెంకటరత్నం గారింటిలోనే పెళ్ళికి తప్పక వెళ్ళాలని నిర్ణయించు కొన్నాను శుభలేఖ అందుతున్న వెంటనే-

శుభలేఖ కూడా 'మొదటి తరగతి బ్రాండ్'ని ప్రతిబింబిస్తోంది. చాలా క్లాస్ గా, ఇంగ్లీషులో, గోల్డెన్ లెటర్స్ లో వుంది.

మధ్యాహ్నం క్యాంటీన్ నుండి వస్తుంటే, మా సెక్టన్ ప్యూన్ రంగయ్య ఎదురుబడ్డారు. ఈ మధ్య లీవ్ తీసుకున్నాడు. నన్ను చూసి, నమస్కరించి- చేతినండిలోంచి ఓ శుభలేఖ తీసి నా చేతికిచ్చి-

"తమరు తప్ప కుండా, రాలి సార్ పెళ్ళికి...." అన్నాడు.

యధాలాపంగా శుభలేఖ చదివాను. ఆశ్చర్యం, ఆర్థికంగా హెచ్చు తగ్గుల మాట అటుంచితే, ముహూర్తాల విషయంలో 'భేదం' లేదని వింది.

రంగయ్య యింట్లో పెళ్ళి కూడా ఇరవైయే తారీఖే! రంగయ్య పదేపదే రమ్మనమని చెప్పి, వెళ్ళిపోయాడు. వెంకటరత్నం గారి శుభ లేఖ అందుకున్నప్పుడు 'వెళ్ళాలని' ఎంత తొందరగా నిర్ణయం తీసుకున్నానో, అంత కంటే తక్కువ సమయంలోనే రంగయ్య యింట్లో పెళ్ళికి వెళ్ళే ప్రసక్తే లేదను కున్నాను.

డ్రాయర్ సారుగులో రంగయ్య యిచ్చిన శుభలేఖ పడేస్తూ, మరో సారి వెంకటరత్నం గారి 'శుభలేఖ' కళ్ళారా చూసుకున్నాను-

అ క్షణమే నాకో విషయం స్పష్టంగా అర్థమయ్యింది- సమాజంలో థర్డ్ క్లాస్ మనిషికి 'ఫస్ట్ క్లాస్' మనిషికి తేడా 'శుభలేఖ' తోనే చెప్ప వచ్చని.

* * * * *

మా అవిడ బంధువులు కోరినట్లుగా వాళ్ళింటికి దాన్ని రెండు రోజుల ముందుగానే పంపి, వీలైతే నేనూ పెళ్ళికి వస్తానని చెప్పాను.

ఇరవైయే తారీఖు తెల్లవారు యామునే మా యింటి వాళ్ళిమ్మాయి పెళ్ళి. మూడు గంటలకే లేచి, తెమిలి, నాలుగు ఆక్షింతలు వేసి, మా కొలీగ్ మ్యారేజి జరుగుతున్న చోటుకెళ్ళి, అదీందెన్నో చేయించుకొని, వెంకటరత్నం గారింటికి బయలు దేరే సరికి పదికొండు గంటలయ్యింది.

నిజం చెప్పాడు. మొదట్లోనే నాకు వెంకటరత్నం గారింటిలో జరిగే పెళ్ళి మీద దృష్టంతా వుంది. ఏదో వార్తలగా 'అబ్బిందే' అవ్వాలి కనుక వెళ్ళాను రెండు పెళ్ళిళ్ళకి-

అసలే మరో రెండు నెలలలో ప్రమోషన్ లిస్ట్ రాబోతోంది. సర్వీసులో రిమార్కు లేకుండా, ప్రమోషన్ లిస్ట్ లో చోటు చేసుకోవాలంటే వెంకటరత్నం గారి లాంటి వారిని ఆశ్రయించక తప్పదు.

నేను వెళ్ళే సరికి వాతావరణం హడావిడిగా వుంది. మా ఆఫీసు వాళ్ళవరైనా కనిపిస్తారేమో నని చూశాను. ఎవరు వచ్చినట్టు లేదు.

అంకా కొత్తగా వుండడం చేత అయోమయంగా అటూ ఇటూ తిరిగాను.

మొదటి తరగతి డీవీసానికే సంబంధించిన పెళ్ళి వల్ల అంతా ఖరీదుగా వుంది.

అధికాళ్ళు రంగురంగుల చీరల్లో, మెడలకి కిలోల కొలదీ బంగారు నగలు 'వేలాడ' దీసుకొని,

అవర అప్పురసల్లా మేకప్ లు 'కొట్టుకొని', దట్టంగా రాసుకున్న లివ్ స్టిక్ పెదాలని విచిత్ర విన్యాసాలకి గురి చేస్తూ, బిగ్ గంగా నవ్వుతూ, అరుస్తూ, నవ నాగరిక మణుల మనిషించు కుంటున్నారు-

ఇక మొగాళ్ళ వైపుకి వస్తే-
నాలుగైదు గుంపులుగా చీలి-

రకరకాల విషయాలు చర్చించుకుంటున్నారు.

అందరూ ఆంధ్ర దేశపు రాజధానిలో డీవీసాలు వెలగబెడుతున్నా, 'ఆంధ్ర మాతలకే జన్మించినా, పోత వాల ప్రభావం వల్ల కాబోలు, అంగ్లేయుల్లా 'తెలుగు మాట్లాడానికి సిగ్గుపడతా-

ఇంగ్లీషులో హాతీవుడ్ తారల తొడల గురించి రంజగా, హిందీలో ముచ్చటగా మూడోసారి మొగుడ్చి మార్చి... 'హ్యూట్రీక్' చేసిన హీరోయిన్ గురించి చర్చించుకుంటున్నారు.

నేను ద్విం చూశాను.
పదకొండున్నర.

యంకా కళ్యాణ మండపం దగ్గరికి బ్రహ్మణుడు వచ్చిన ఛాయలు లేవు. బ్యాండ్ మేళం వాళ్ళు ఏదో హిందీ చిత్రంలో బూతు పాటని ఘోరంగా మ్రోగిస్తున్నారు.

"ఏవండీ.... ముహూర్తం వదిన్నరకే కదా...." అని ప్రశ్నించాను.

అతను నా కేసి విసుగ్గా చూసి, నన్ను అమాయకుడిలా జమకట్టి - అనవసరపు నవ్వొకటి వెకిలిగా నవ్వి-

"మీకు తెలీదా?... ముహూర్తం మారింది.... ఒకటిన్నరకి ముహూర్తం...." అని నా కేసి చిత్రంగా చూసి, వేగంగా, హాతీవుడ్ తారల తొడల గుంపువైపు సాగి పోయాడు.

కాకు వున్నారు మన్నించింది. ఇంకా దాదాపు రెండు గంటలకాలం గడపాలి.

కాలం బాడంగా గడిచింది. తెల్లవారు యామునే మాయింటాయన కొడుకు పెళ్ళి వల్ల రాత్రి సరిగ్గా నిద్ర పోలేదు. ఎప్పుడు తెల్లారుతుందా అని విదురు చూడడంలో మహా అయితి ఒగంటి పడుకొని వుంటాను. కళ్ళు మంటలు. తల బరువు. వచ్చి గంటయినా వెంకటరత్నం గారు కన్పించలేదు.

... కళ్యాణ మండపం దగ్గర ఏదో అలికిడి వినిపించి ఉలిక్కి పడ్డాను. నాకే తెలీకుండా కుసుకు పట్టేసింది.

దగ్గరోనే వున్న కొళాయి దగ్గరకెళ్ళి మొహం కడుక్కొని, తెలుసున్న మొహం ఏదైనా కన్పిస్తుందేమోనని వెతికాను. చాలా మంది జనం వచ్చారు. వీధిలోకి వెళ్ళి చూస్తే - వీధంతా కార్యమయం. పది నిముషాలు అటూ ఇటూ తిరిగి, ఎవరూ కనిపించక, అక్కడే వున్న కుర్చీలో కూలబడ్డాను.

మంత్రాలు వినిపిస్తున్నాయి.

ప్రొద్దుటి నుండి క్రడుపులో 'పుడ్' సరిగ్గా పడక, అత్యారాముడు అకలని గోలచేయడం

ప్రారంభించాడు.

నాధారణంగా ఏ పెళ్ళికి వెళ్ళినా, మనిషిని చూసినా వెంటనే కాఫీ, టిఫిన్ యిస్తారు. ఈ పెళ్ళిలో అలాంటి వేమీ లేనట్లున్నాయి.

నేరసంగా వున్న వాకు వెంకటరత్నం గారిని చూసేసరికి కొందంత కళ్ళి కలిగింది. ఆయన దూరం నుండే పలకరింపుగా చేయి పూపారు.

ఆ 'చేయి' ఎంతమందిని వుద్దేశించి పూపారో నాకు తెలీదు కానీ, 'అందులో' నా క్యూడా భాగముందని సంతోషపడ్డాను. సుము హార్యమయ్యింది.

'చదివింపుల' సమయం. చాలా మంది పెద్ద పెద్ద వ్యాకెట్లతో బహుమతు లిస్తున్నారు. నేను బొత్తిగా పాతిక రూపాయలంటి బాగోదని అర్థనూట పదహారు చదివించాను.

అన్ని కార్య క్రమాలు అయ్యాకా, 'పుద్. డిం' వచ్చేసరికి మూడున్నరయ్యింది-

వెంకటరత్నం గారింబ్బో మేద మీద ఏర్పాట్లు చేశారు.

బఫే నిస్సమ్.

పెద్దగా చేసిన బటమ్మ లేపుకానీ, అన్నీ కాస్టరీ అయిటమ్మె-

బాదుషా, బిర్యానీ వగైరా-

బిర్యానీ ఓ గరిదిడు ప్లేటులో వేసుకొని తింటున్నాను. వెంకటరత్నం గారు అటువైపు వచ్చి, నన్ను చూసి పలకరింపుగా నవ్వి, నేను ఆశ్చర్యంలోంచి తేరుకోక ముందే మెల్లగా-

".... చూడవోయి ప్రసాద్... అనుకున్న వారి కన్నా ఎక్కువమంది వచ్చారు.... అరెంటుగా వళ్ళి తొడి తేవాలి.... దైవరూ వాళ్ళు ఏవో పనుల్లో వున్నారు.... ఏమీ అనుకోక పోతే... నువ్వెళ్ళి ఓ బదు వందల గ్రాముల వళ్ళి తొడి తీసుకురా...." అన్నారు ఆజ్ఞావిస్తున్నట్లు -

దబ్బులిస్తారేమోనని చూశాను.

"వెంటనే తీసుకురావయ్యా...." అని వేగంగా అత్తడ నుండి కదిలారు.

ఏమంటి ఏవకా తుందో?

ప్రమాషన్ లిస్ట్ జ్ఞాపక మొచ్చింది. వ్యాపార సంబంధం. తప్పదు.

గరిదిడు బిర్యానీ తోనే అత్యారాముద్ది తప్పి పరిచి, రోడ్డు మీద పడ్డాను.

కొత్త ప్రదేశం.

షాపు లెక్కడున్నాయో తెలీదు.

మందుబింద.

చెమటులు కక్కుకుంటూ, కాళ్ళు అరిగేలా, అరగంట దాటి తిరగ్గా, ఓ షాపు కనిపించింది.

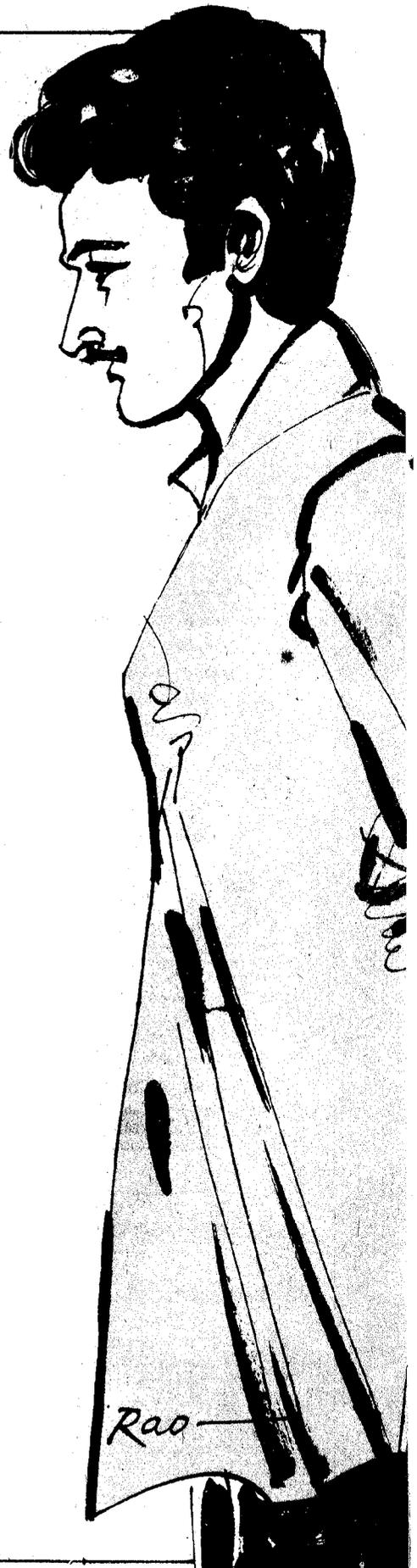
వంద గ్రాముల పొట్టాలు బదు తీసుకొని, దబ్బు లిచ్చేటప్పుడు చూసుకున్నాను. చిల్లర పోగా మిగిలింది రెండు రూపాయలు. కరెక్టుగా బస్సు ఛార్జీలున్నాయి.

షాపు నుండి వెంకటరత్నం గారింటికి చేరుకొనే సరికి మరో షాపుగంట గడిచింది.

వెంకటరత్నం గారు నా కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు కాబోలు, నన్ను చూసి, నా దగ్గర కొచ్చి, చేతిలోని పొట్టాలు అందుకొని, 'థాంక్స్' అనేనా చెప్పకుండా లోపలికి వెళ్ళిపోయారు. దబ్బు లిద్దామనే వుద్దేశ్యం ఆయనలో కనబడలేదు.

'బఫే' ఏర్పాటు చేసిన వైపు కదిలాను, కనీసం కడుపెనా నింపుకుందామని-

స్నేహు వెళ్ళేసరికి-

Rao

కావలెను

ఇంటి యజమాని దూరప్రదేశ ములోగల ఒక వెద్ద యింటి నిర్వహణ బాధ్యతలు చూడతగిన స్త్రీ అవ్వ ధ్తినుల నుండి దరఖాస్తులు కోరబడు చున్నవి. ఉచిత వనతితోపాటు తగిన జీతము యివ్వబడును. వివరములతో బాక్స్ నెం. 14, C/o. ఆంధ్రపత్రిక, విజయవాడ-3 కి రాయండి.

తెల్ల మచ్చలు

ఇటీవలగి కనుగొన్న ఈ క్రమణిని పై పూతగా వాడినట్లయితే కి రోజులలో తెల్లమచ్చలు రంజు చూ రతాయి. క్రమేపి చర్మం మామూలు రంగుకి వస్తుంది. ట్యుబ్ కో..ం ఫార్మి పవరాలు వ్రాయండి.

SHYAM AYURVED BHAVAN (AP)
P. O. KATRI SARAI (GAYA)

Do it yourself at home with ..

DELUXE MINI PRINTING PRESS

FREE GUIDE "MONEY-MAGNET" FOR YOU Super Quality

Prepare Rubber stamps and print colourfully. Letter Heads Cards etc.

Price—Rs. 55 only. Postage Rs. 15/- Extra.

For V. P. Parcel write to

YOUNG INDIA TRADING CORPN
161/1, Mahatma Gandhi Road, Calcutta-700 007.

తెల్ల మచ్చలు

మా టీట్ మెంట్ మొదలవ్వగానే మచ్చల యొక్క రంగు మారి పో వరం మొదలవుతుంది. మా టీట్ మెంట్ కు ప్రయత్నించండి మరియు అది ఎంత బాగా పనిచేస్తుందో చూడండి. బియ్యం యొక్క వేవరాలు వ్రాయండి. మీ బియ్యం గురించిన పూర్తి వివరాలు వాచి మా ఉచిత పుస్తకం అడగండి.

PARAG CLINIC (A. P.)
P. O. KATRI SARAI (GAYA)

వెల ఆమూల్యం

పనివాళ్ళు బల్లలు సర్దుతున్నారు! వెనుదిరిగాను. వెంకటరత్నంగార్లు ఎటు వైపు నుండి వచ్చారో గమనించలేదు, ఆయన నా దగ్గరకొచ్చి-

"... చూడవోయ్ ప్రసాద్... నాకింకో నాలుగు రోజుల వరుకు ఆఫీసుకి రావడాన్ని కుదర్చు.... నువ్వు లేవు ఆఫీసు నుండి 'విజయ అండ్ కో'... వాళ్ళ ఫైలు తీసుకురా... అదేనోయ్... కొత్త ప్రాడెక్ట్ లైసెన్సు కోసం అప్లయ్ చేశారు... వాళ్ళది" అని - క్షణం ఆగి-

"... వచ్చినందుకు సంతోషం..." అని 'ఇంక దయ చేస్తావా?' అన్నట్టు చూశారు.

అత్యారాముడి ఆలాపనతోనే బైట కడుగు చేశాను. కొత్త ప్రదేశం వల్ల బస్టాండు ఎక్కడుందో తెలిక రోడ్డు తెగతిరిగిస్తున్నాను.

అలా ఏకధాటిగా రోడ్డు తిరిగిస్తున్నప్పుడు- వెనకనుండో పిలుపు వినిపించింది-

విసుగ్గా వెనక్కి చూశాను.

"... నమస్తే సార్..." ఆఫీస్ పూవును రంగయ్య అతని చేతిలో సంచితో ఏవో సరుకులు.

".. మా యింటి కోసమే తిరుగుతున్నారా? సార్" మొహం యింత చేసుకొని అడిగాడు.

యాంత్రికంగా తలూపాను.

"..అయ్యయ్య... ఎంత కష్ట పడ్డారో... యిదిగో... ఈ వీధిలోనే యిక్కడే సార్...!!" అంటూ దారి తీశాడు. నేను అతన్ని అనుసరించాను, 'బస్టాండ్' ఎక్కడో అడిగి, బస్సు ఎక్కెద్దానుమనుకున్నానే క్షణం.

'ఎలాగు యింత దూరం వచ్చాను కదా' అనే పుద్దేశంతో అతన్ని అనుసరించాను.

చాలా చిన్న వీధిది. లక్కవిడతల్లా యిల్లు అర్ధికంగా వెనకబడ్డ వారి యిల్లులా వున్నాయి.

రంగయ్య యింటి ముందే చిన్న దింట్ వేశారు. నన్ను పందిరికి దగ్గరగా వున్న కుట్టిలో కూర్చో పెట్టాడు. నేను కూర్చున్నాను.

"మా సార్ వచ్చాడు" అన్నాడు హడావిడి పడిపోతూ- రెండు నిమిషాల తరువాత-

"..సార్... సల్లంగా ఈ ద్రింకు తాగండి... ఎండలో బడి వచ్చారు." అని చేతికి ఓ గ్లాసుతో ద్రింకు తీసుకొచ్చాడు. చాలా తియ్యగా చల్లగా వుందా ద్రవం.

ఎదారిలో దాహంతో పిదచగట్టిన గొంతుతో సతమవుతున్న మనిషికి ఒయాసిస్సు లభించినట్టుగా వుంది. అమృతంలా ఒక్క చుక్క కూడా విడవకుండా తాగేశాను. కడుపు చల్లబడింది. అక్కడే వున్న ఒకతన్ని పిలిచి-

"సార్ కేమైనా అవసరమొస్తే చూడు..." అని-

"కొంచెం పనుంది సార్... లోపల..." అంటూ లోపలికెళ్ళాడు. చాలా సాదాగా వుందా పెళ్ళిపందిరి. దోలూ, సన్నాయి పందిరిలో మారు

వ్రోగుతున్నాయి. మరో పావుగంటకి-

చేత్త ఉప్పా ప్లేటుతో వచ్చారు రంగయ్య. నేనట్టి మొహమాట పడకుండా తినేశాను.

"సార్... చాలా మంచివాడు... ఎక్కడ కొచ్చిన అందడిలో కలిసి పోతాడు..." అని సంబరపడ్డాడు రంగయ్య. పెళ్ళయ్యిందిగా

ప్రత్యేకంగా వీట వేసి భోజనానికి అప్పగించారు నేనెందుకో గిట్టి ఫిలయ్యూను. ఒకప్పుడు రాకూడదనుకున్న పెళ్ళి. అసలు ఈ పెళ్ళికి వస్తానని కలలో కూడా వూహించలేదు.

"...ఫర్వాలేదు రంగయ్య... పెళ్ళి చూద్దామని వచ్చాను... వస్తాను" అని కదలబోతుంటే-

"... అట్లా అంటే కుదరదు సార్... మీరు భోం చేసి వెళ్ళాలి..." అన్నాడు బ్రతిమాలుతున్నట్టు రంగయ్య.

"... అది కాదు రంగయ్య..." అని ఏదో చెప్పబోతుంటే-

"...మీరు భోం చేయక తప్పదు..." అని భోజనానికి లేవడిశాడు. దింట్లోనే విస్తళ్ళు వేశారు.

కొసరి కొసరి వడ్డనలు చేస్తున్నారు.

ప్రతి పంటకాన్ని ముందు నన్నడిగి, తరువాత పిగిలిన వాటికి చూపెడుతున్నారు-

ఏదో గట్టం అపహించిందా క్షణం నాలో - కానీ-

మరుక్షణం ఆ 'గర్లమే' విశ్రుతంగా అనిపించి పి నాకు. వెంకటరత్నం గారింట్లోని నా స్థితి గుర్తు కొచ్చి-

ముర్డ గొంతు కడ్డం పడట్టునిపించింది. ఎంత విచిత్రమైన బాధ మనిషి-

తనకి విలువ లేకపోయినా తన పైవాళ్ళని ఆశ్రయిద్దామనుకుంటాడు... తనకి విలువ నీచ్చే వారి కేసి కన్నెత్తేనా చూడడు. వెంకటరత్నంగారు మా ఆఫీసర్. ఆయనతో నాకు ముందు ముందు చాలా అవసరాలు రావొచ్చు.

రంగయ్య రెండు మూడు ఏళ్ళలో రిజిరు అవుతాడు. నిజం చెప్పాలంటే రంగయ్యకి నా అవసరం లేదు. కానీ నన్ను చాలా 'గౌరవంగా' చూస్తున్నాడు-

ఆ క్షణమే అనిపించింది.

ఈ వ్యాపార సంబంధాల కన్నా అతీతమైన బంధం ఒకటుందని! మనిషిని డబ్బా, హోదా రీత్యానే 'అంచనా' వేయలేమని!

"... సార్ కి... మరో రెండు బూరె లెయ్యారా..." అన్న రంగయ్య కేకి నా ఆలోచన చెడిపోంది-

"పద్దు... పద్దు..." అంటూ చేతులదూసెట్టాను. బూరెలు వినస్తే పద్దాయప్పట్టకే-

... కళ్ళలో చిమ్మిన నీరు ఎవరైతా చూస్తారేమీనని తల అటు వైపు తిప్పుకున్నాను!